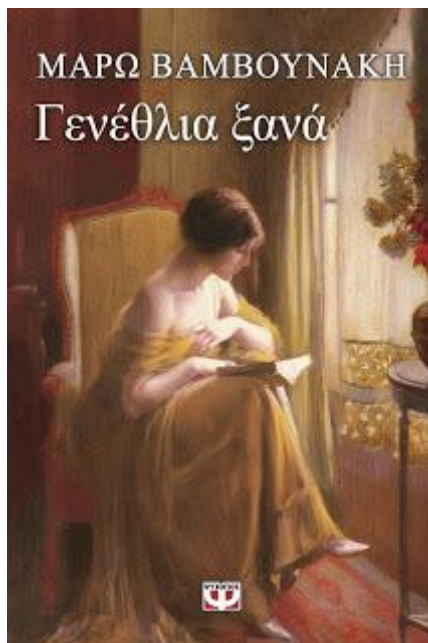

Δευτέρα, 16 Δεκεμβρίου 2013

ΓΕΝΕΘΛΙΑ ΞΑΝΑ της Μάρως Βαμβουνάκη

Φαντάζομαι δεν υπάρχει κάποιος από όσους παρακολουθούν τακτικά τις δημοσιεύσεις μου που δε θα περίμενε πως θα ερχόταν η στιγμή να μιλήσουμε για το νέο βιβλίο της Μάρως Βαμβουνάκη. Όπως, φαντάζομαι, δεν υπάρχει κάποιος που ίσως να σκεφτεί ότι υπάρχει πιθανότητα να μη μου αρέσει κάποιο νέο της βιβλίο. Μετά από τόσα χρόνια που παρακολουθώ τη δουλειά της, μετά από τόσα βιβλία, μπορώ να πω και να ξαναπώ με απόλυτη βεβαιότητα πως η Μάρω Βαμβουνάκη είναι από τις σταθερές αναγνωστικές μου αξίες - τελεία και παύλα. Και ένας από τους λόγους που συμβαίνει αυτό, πέρα από την εξαιρετική εκλεπτυσμένη γραφή και το μοναδικό ύφος που με μαγεύει, είναι ότι κάθε φορά, με κάθε νέο βιβλίο καταφέρνει να υπερβεί αυτό που σκέφτομαι ή "περιμένω" από το βιβλίο αυτό.

Αυτό ακριβώς συνέβη και με το νέο της βιβλίο, το μυθιστόρημα "Γενέθλια Ξανά", που κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Ψυχογιός.

Κεντρική ηρωίδα είναι η Λυγία Σοφού. Μια γυναίκα ξεχωριστή, επιτυχημένη, δυναμική και απόλυτα πειθαρχημένη στη ζωή της. Τη μέρα που μαζί της ξεκινάμε στην αρχή του βιβλίου, η Λυγία έχει τα γενέθλιά της.

"Οι επετείοι της θυμίζουν επιτύμβια, το ίδιο και οι γιορτές. Μισούσε τις συμβάσεις, τις επετείους, τα κλισέ, τις ευχές, Τη ζωή σου πρέπει να την απελευθερώνεις από τα προαποφασισμένα, δήλωνε σε κάθε ευκαιρία. Η ζωή είναι ολόφρεσκη πάντοτε άμα δεν την παραχώνεις σε συρταράκια, φακέλους, κάρτες, κουτιά, τούρτες με κεράκια, κυρίως άμα δεν της κολλάς σε κάθε ευκαιρία ετικέτες."

Λίγη ώρα μετά, όταν θα βρίσκεται στο γραφείο, δύο επιστροφές θα ταραξουν την

τόσο καλά επιμελημένη τάξη που έχει επιβάλλει στην καθημερινότητά της. Απέναντί της, ξαφνικά, δύο άντρες. Δυο παλιοί της εραστές από τα νεανικά, φοιτητικά της χρόνια. Πώς βρέθηκαν αυτοί οι δύο άντρες μετά από σχεδόν πενήντα χρόνια εκεί, μπροστά της, στο γραφείο της, να της εύχονται γελοία χαμογελαστοί και να την στολίζουν με ευχές και σαχλά κομπλιμέντα, απ' αυτά που πάντα την έκαναν να βαριέται; Παρά τη δυσάρεστη, όντως για εκείνη, έκπληξη και την άρνηση που την πλημμύρισε, η Λυγία θα επιτρέψει τελικά στους δύο εισβολείς της να την παρασύρουν σε ένα δείπνο-έκπληξη που έχουν ετοιμάσει για τα σημερινά της γενέθλια.

Φαντάζει σουρεαλιστικό. Αυτοί οι δύο φίλοι που κάποτε έγιναν αντίπαλοι στη μάχη για το ποιος θα κατακτήσει την καρδιά της, που και οι δύο κατάφεραν τελικά να την αποκτήσουν, αλλά ποτέ να μην την έχουν πραγματικά, ήρθαν σήμερα μαζί και την καλούν σε δείπνο. Αλλάζει τα πάντα τελικά ο χρόνος, τα γιατρεύει και τα επουλώνει, όπως λέμε, ή μήπως όχι; Αυτή η βραδιά στο ωραίο παραλιακό εστιατόριο που είναι απόψε ρεζερβέ μόνο για εκείνη, υπό τους ήχους της προσεκτικά διαλεγμένης απαλής μουσικής, θα είναι αποκαλυπτική.

Η Λυγία καλείται ουσιαστικά σε ένα δείπνο γενεθλίων από το παρελθόν της. Θα αναγκαστεί να θυμηθεί, θα προκληθεί να ανασκοπήσει, να επαναδιαπραγματευθεί με τις αναμνήσεις και τα όποια απωθημένα της, με όλα όσα ηθελημένα και με σθένος έκρυβε τόσα χρόνια κάτω από τον δυναμισμό και την, ας μου επιτραπεί, υπεροψία της. Ένα δείπνο με τη μνήμη.

"Είναι άραγε η μνήμη ακριβοδίκαιη ή παραλλάζει πρόσωπα και συμβάντα κατά τις ανάγκες μας; Για τη Λυγία Σοφού απόψε αποδεικνύεται πως ναι, ευτυχώς ή δυστυχώς, η μνήμη της στάθηκε μάλλον ακριβοδίκαιη", μας λέει το οπισθόφυλλο του βιβλίου με το υπέροχο (ξανά) εξώφυλλο - πίνακας του [Delphine Enjolras](#).

Είναι πραγματικά μοναδική η ικανότητα της Μάρως Βαμβουνάκη -χάρισμα, δε μπορώ να το εκφράσω αλλιώς- να παίρνει μια φαινομενικά απλή ιστορία και να της δίνει διαστάσεις ενός ιδιότυπου προσωπικού ψυχολογικού "θρίλερ". Το έχουμε δει και σε άλλα βιβλία της. Έχουμε συνηθίσει τα μυθιστορήματα που κλείνουν στις σελίδες τους πλοκή, μυριάδες ανατροπές και χίλια άλλα στοιχεία που πασχίζουν και ανταγωνίζονται να κρατήσουν το ενδιαφέρον του αναγνώστη σε ιστορίες που σε πολλές περιπτώσεις κιόλας δεν τον αφορούν, θεωρώντας πως οτιδήποτε δεν ακολουθεί αυτόν τον "κανόνα" (συγχωρέστε με που χρησιμοποιώ τη λέξη "κανόνα" σε κουβέντα για τέχνη) είναι βαρετό. Και έρχεται η Μάρω Βαμβουνάκη με βιβλία σας αυτό, να μας θυμίσει ότι οι πιο συναρπαστικές ιστορίες είναι αυτές που πηγάζουν από την αληθινή ζωή και την ψυχή, την πάντα μοναδική και δαιδαλώδη ψυχή του καθένα ξεχωριστά. Και όχι μόνο του καθένα που δρα ως ήρωας στο βιβλίο, αλλά και του αναγνώστη, που θα διαβάσει και θα αλληλεπιδράσει, θα αντιληφθεί την ιστορία με έναν ολοδικό του παρονομαστή. Λογοτεχνία αληθινή και ουσιώδης, το ζητούμενο.

Τα "Γενέθλια ξανά" είναι ένα μυθιστόρημα, περισσότερο μυθιστόρημα από άλλα πιο πρόσφατα μυθιστορήματα της Βαμβουνάκη, που εδώ περιορίζει το δοκιμιακό κομμάτι δίνοντας περισσότερο χώρο στην κεντρική ιστορία, καταφέρνοντας ωστόσο με τον πολύ χαρακτηριστικό αποφθεγματικό της λόγο να μας μεταφέρει εξίσου επιτυχημένα τα μηνύματα που πρέπει για τους ήρωες και για μας. Είναι ένα βιβλίο μεστό, με πρωταγωνιστές στιβαρά καλοδουλεμένους και με γοητευτικές

αποχρώσεις στην αφήγηση, που θέλγουν τον αναγνώστη, όπως το διακριτικό άρωμα μιας γοητευτικής ύπαρξης που μένει και σημαδεύει δίχως να κραυγάζει την παρουσία του.

Κλείνοντας, ρίχνω ξανά μια ματιά στο οπισθόφυλλο. Στο βιβλίο, που η Λυγία τούτη την εποχή διαβάζει, γράφει κάπου: *Το πρόβλημά σας είναι ότι πάντα δημιουργείτε ένα μηχανισμό, δεν αφήνετε τίποτα στην τύχη. Πρέπει να είστε ήρεμος για να ζήσετε.* Μάλλον η Λυγία διαβάζει το δικό της μυθιστόρημα, τα "Γενέθλια ξανά".